Lietas arhīva Nr. CA-0979-22/6
ECLI:LV:RAT:2022:0512.C33502021.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022.gada 12.maijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Dz.Zvaigznekalna-Žagare,
tiesnese I.Ramane,
tiesnese S.Krūmiņa,

izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Brīvības bulvārī 34, civillietu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. D/ par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu, sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 26.augustā SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. D/ par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1651., 1662., 1762., 1765., 1779., 1828.pantu, 1652.panta trešo daļu, 1759.panta 1.punktu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta otro daļu, 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septīto daļu, lūdza piedzīt no atbildētāja parādu: par pārvaldīšanas darbībām 1 102,35 EUR, par mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem (komunālie pakalpojumi) 1 987,36 EUR, par avārijas remontdarbiem 3,42 EUR, par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā 347,17 EUR, līgumsodu 224,54 EUR, tiesas izdevumus, t.sk, valsts nodevu 381,23 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR; atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no nenomaksātās pamatparāda summas.

[1.1] Prasībā norādīts, ka atbildētājam pieder dzīvoklis Nr./numurs/ daudzdzīvokļu mājā /adrese/, kura atrodas prasītājas pārvaldīšanā saskaņā ar 2016.gada 8.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-16-418-lī (pirms tam 2011.gada 5.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgums Nr. RD-11-910-lī).

2014.gada 24.janvārī starp pusēm noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr.6-13/521. Prasītāja ir izpildījusi saistības pret atbildētāju, bet viņš nav norēķinājies par pārvaldīšanas maksu un saņemtajiem pakalpojumiem, radies maksājumu parāds, kas nav samaksāts arī pēc brīdinājumiem. Parāds aprēķināts par periodu no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam.

Līgumsods aprēķināts, pamatojoties uz pušu līguma 5.5.punktu, kurā noteikts, ka maksājumu kavējumu gadījumos par katru nokavēto dienu maksājams līgumsods 0,1 % apmērā no kavētā maksājuma summas.

[2] 2021.gada 4.oktobrī, ar papildinājumiem 17.novembrī, tiesā saņemti /pers. D/ paskaidrojumi, kuros viņš prasību atzīst daļēji, norādot šādus iebildumus.

[2.1] Atzīst prasību par parāda 2 910,14 EUR piedziņu, kas izveidojies pēc 2018.gada 13.jūlija, pārējā daļā prasība nav pamatota.

Prasītāja norāda, ka 2018.gada 6.jūnijā atbildētājam nosūtīts brīdinājums, uz kuru viņš nereaģējis, taču 2018.gada 13.jūlijā veikta parāda 3 684,97 EUR samaksa un prasītājai nosūtīta atbilde uz brīdinājumu.

Prasībā norādītā pozīcija - parāds par mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem (komunālie pakalpojumi) 1 987,36 EUR nav pamatots un pierādīts.

Aprēķinot parādu no 2016.gada 1.janvāra, prasītāja kā komersants nav ievērojusi Komerclikuma 406.pantā noteikto noilguma termiņu.

[2.2] Papildus paskaidrojumā norāda, ka strīds ir par parāda apmēru.

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2017.gada 10.novembra spriedumu no atbildētāja piedzīts pamatparāds un līgumsods 2 663,93 EUR, prasība par vairāk kā 4 000 EUR noraidīta, spriedums ir izpildīts. Ar spriedumu apsaimniekošanas maksa piedzīta līdz 2015.gada 22.decembrim, bet prasības aprēķinā parāds par 9 dienām 2015.gada 31.decembrī bija jau 177,24 EUR. 2016.gada 1.jūnijā parāds par vienistabas dzīvokļa 34 m^2 platībā apsaimniekošanu bija 1 101,64 EUR, t.i. vidēji 220 EUR mēnesī. Nav saprotams, uz kāda pamata aprēķināta kavējuma nauda.

2016.gadā aprēķinātas neadekvāti augstas ūdens patēriņa summas, par ko 2016.gada 3.novembrī atbildētājs nosūtīja prasītājai iesniegumu un pierādījumus par faktisko ūdens patēriņu, uz ko atbilde nav sniegta. 2018.gada 10.jūlijā atbildētājs nosūtīja prasītājai iesniegumu domstarpību atrisināšanai, veica parāda samaksu, bet saņēma jaunus nepamatotus rēķinus, tāpēc nolēma nemaksāt, jo prasītāja aprēķinā iekļauj nepamatotas summas.

[3] 2021.gada 3.novembrī SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" tiesā iesniedza atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumiem, norādot šādus argumentus.

2018.gada 13.jūlijā atbildētājs veica maksājumu 3 684,97 EUR, kas piesaistīts parāda periodam no 2015.gada 1.decembra, ko apstiprina aprēķina un maksājuma pārskats, ka 2018.gada jūlija mēnesī 3 380,61 EUR novirzīti pamatparāda dzēšanai un 304,36 EUR līgumsoda dzēšanai, kas atspoguļots tiesai iesniegtajā aprēķinā.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra numurs /numurs B/, atbildētāja īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr./numurs/ mājā /adrese/, reģistrētas, pamatojoties uz 2013.gada 15.novembra mantojuma apliecības aktu par tiesībām uz mantojumu pēc likuma, īpašumtiesības izbeigušās 2021.gada 17.oktobrī.

Ar Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 10.novembra spriedumu lietā Nr.C33505515 no atbildētāja prasītājas labā

piedzīts parāds par periodu līdz 2015.gada 30.novembrim.

[4] Ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 2.decembra spriedumu prasība apmierināta, no/pers.D/ SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" labā piedzīts parāds par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam par pārvaldīšanas darbībām 1 102,35 EUR, par mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem (komunālie pakalpojumi) 1 987,36 EUR, par avārijas remontdarbiem 3,42 EUR, par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā 347,17 EUR, līgumsods par laiku no 2018.gada 1.februāra līdz 2020.gada 31.martam 224,54 EUR, tiesas izdevumi 386,60 EUR; prasītājai atzītas tiesības saņemt no atbildētāja par laiku līdz sprieduma izpildei likumiskos 6 % gadā no pamatparāda. Spriedumā ietverti šādi motīvi.

[4.1] Atbildētāja īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr./numurs/ daudzdzīvokļu mājā /adrese/, reģistrētas 2013.gada 28.novembrī un izbeidzās 2021.gada 18.oktobrī.

Dzīvojamo māju /adrese/, pārvalda SIA "Rīgas namu pārvaldnieks". 2014.gada 24.janvārī starp pusēm noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr. 6-13/521.

Parāds aprēķināts par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam, prasība celta, ievērojot noilguma termiņu. Atbildētāja pienākums norēķināties par saņemtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem noteikts likumā un līgumā.

[4.2] No /pers. D/ iesnieguma SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" izriet, ka atbildētājs nav nodevis ūdens skaitītāju rādījumus, jo netiek ielaists dzīvoklī, bet atbildētājs nav norādījis, kad viņš ir izpildījis ūdens skaitītāju nomaiņas pienākumu. Atbildētāja iesniegtās izdrukas par ūdens skaitītāju mērījumiem attiecas uz dažādiem laika posmiem un dažādiem skaitītājiem, un nav konkretizēts, kā tās atspēko prasību.

[4.3] Atbildētājam izveidojies apsaimniekošanas un komunālo maksājumu parāds par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam 3 440,30 EUR apmērā, ko pamato prasībai pievienotajos rēķinos sniegtā informācija.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1., 2., 3.punkti noteic dzīvokļa īpašnieka pienākumu piedalīties dzīvojamās pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

[4.4] Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 5.5.punktā pielīgts līgumsods 0,1 % no kavētā maksājuma summas, ko prasītāja aprēķinājusi 224,54 EUR par periodu no 2018.gada 1.februāra līdz 2020.gada 31.martam.

[4.5] Ievērojot Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītāja ir tiesīga līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās piedzītās summas.

[4.6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīta valsts nodeva 381,23 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 EUR, kopā 386,60 EUR.

[5] /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, spriedumu pārsūdzot pilnībā, lūdzot **to atcelt un izskatīt lietu pēc būtības,** norādot šādus apsvērumus.

[5.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, prasītājai ir jāpierāda savu prasījumu pamatotību. Tā kā prasītāja vēlas piedzīt izdevumus par izlietoto silto un auksto ūdeni, tai jāpierāda izlietotā ūdens daudzums. Prasībai pievienots piedzenamās summas aprēķins, bet nav pierādījumi, ka rēķinā norādītais izlietotā ūdens daudzums ir patiess.

Prasītāja rēķinā norāda mājas kopējo ūdens patēriņa starpību, ko visu iekļāva atbildētāja rēķinā, taču neiesniedza pierādījumus, kāds ir kopējais mājas ūdens patēriņš un kādi rēķini izrakstīti pārējiem mājas iedzīvotājiem, lai varētu secināt, ka aprēķini atbilst MK noteikumiem 1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa lietošanu".

Atbildētājs iesniedza pierādījumus, ka dzīvoklī bija uzstādīti verificēti ūdens patēriņa skaitītāji un to nomaiņas aktus, no kā aprēķināms patiesais ūdens patēriņš.

[5.2] Tiesa ignorēja Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 23.maija spriedumā lietā Nr. SKC – 250/2012 norādīto, ka nav pamatoti ūdens patēriņa starpību uzlikt par pienākumu segt kopīpašniekiem, ja nav pierādīts, kas tieši šādu ūdens zudumu izsauc. Senāts norādījis, ka tieši apsaimniekotāja uzdevums ir veikt nepieciešamās darbības ūdens zudumu iemeslu noskaidrošanai un novēršanai, un Civillikuma normas neuzliek par pienākumu maksāt par nenoskaidrotas izcelsmes ūdens patēriņu, ko uzrāda mājas kopējais skaitītājs. Šo atziņu kontekstā ar atbildētāja iesniegtajiem pierādījumiem par faktisko ūdens patēriņu nevar apmierināt prasību par nepamatoti aprēķināto ūdens patēriņu.

[5.3] Tiesa nav ņēmusi vērā iebildumus, kas izteikti atbildētāja iesniegtajos paskaidrojumos un piemērojusi tiesību normas atrauti no faktiskās situācijas, neņemot vērā pastāvošo tiesu praksi.

[6] SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" tiesā iesniedza rakstveida paskaidrojumu par apelācijas sūdzību, norādot, ka to neatzīst, šādu apsvērumu dēļ.

[6.1] Dzīvokļa īpašnieks ir atbildīgs par ūdens patēriņa skaitītāju nomaiņas veikšanu par saviem līdzekļiem, par skaitītāju saglabāšanu un pareizu lietošanu, t.sk. savlaicīgu verifikācijas veikšanu un apsaimniekotāja informēšanu.

Saskaņā ar 2008.gada 9.decembra MK noteikumiem Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu" (turpmāk – Noteikumi Nr.1013) prasītāja ir tiesīga dzīvokļu īpašniekiem veikt aprēķinus par ūdens patēriņa starpību. Tāpēc nav pamatoti atbildētāja iebildumi par pretējo. Ūdens starpības aprēķins veikts, ievērojot Noteikumu Nr.1013, kas bija spēkā līdz 2019.gada 22.novembrim, 19.[1] punktu, kas akceptēts Senāta judikatūrā.

Dzīvokļa ūdens patēriņa skaitītāju rādījumi nav ņemti vērā no 2014.gada 1.februāra, jo to verifikācijas termiņš beidzās 2013.gada 15.oktobrī. Ūdens patēriņa skaitītāju maiņas aktus atbildētājs prasītājai iesniedza tikai 2016.gada 22.decembrī, ko apstiprina SIA "Rīgas namu pārvaldnieks". Prasītājas datu bāzē ir reģistrēts dzīvoklī uzstādītā aukstā ūdens skaitītāja Nr.98172599 rādījums 223,500 m^3 un karstā ūdens skaitītāja Nr.13743095 rādījums 482,499 m^3.

Rēķinos par pakalpojumiem ir norādīta informācija par mājas kopējā ūdens patēriņa starpību. Pārrēķins iespējams tikai gadījumā, ja mājas kopīpašnieki pieņems lēmumu, ar kuru pārējie dzīvokļu īpašnieki piekrītīs apmaksāt starpību, kas radīsies pārrēķina rezultātā. Atbildētājs nav savlaicīgi informējis prasītāju par verifikācijas veikšanu un tāpēc nav pamata apšaubīt ūdens patēriņa aprēķinu.

[7] /pers. D/ Civilprocesa likuma 166.panta kārtībā tiesā iesniedza rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka uztur iesniegto apelācijas sūdzību.

[8] Ievērojot 2020.gada 10.jūnija "Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma" 10.pantu, civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā. Lietas nozīmēšanas datums noteikts 2022.gada 12.maijā, kas ir nolēmuma sastādīšanas datums.

Saskaņā ar minēto normu, *civillietu [..] tiesa var izskatīt rakstveida procesā, ja iespējams nodrošināt lietas dalībnieku procesuālo tiesību ievērošanu un tiesa nav atzinusi par nepieciešamu lietu izties tiesas sēdē. [..]*

Apelācijas instances tiesa vadās no judikatūrā atzītā, ka tiesības uz taisnīgu tiesu tiek nodrošinātas, atbilstošo procesuālo kārtību regulējošo normu ietvaros panākot likumīga un pamatota sprieduma pieņemšanu. Personas klātbūtne procesā nav pašmērķis, viņas paskaidrojumi un argumentācija ir viens

no līdzekļiem, kā panākt tiesisku spriedumu (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 24.novembra spriedums lietā Nr. SKC-233).*

Civillietu tiesas kolēģija nesaskata pamatu nozīmēt lietas iztiesāšanu mutvārdu procesā, jo atzīst, ka lietā ir iesniegti pietiekoši pierādījumi, kā arī lietas dalībnieku paskaidrojumi un citi procesuālie dokumenti, kuros ir skaidri un saprotami pausta attieksme pret lietas faktiskajiem apstākļiem un to juridisko novērtējumu. Lietā nav nepieciešams noskaidrot papildu apstākļus, kuriem varētu būt nozīme strīda izlemšanā, līdz ar to tiesa lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudot lietas materiālus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasība pret /pers. D/ par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma, bet atbildētāja apelācijas sūdzība nav pamatota, šādu apsvērumu dēļ.

[9.1] Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību [..] tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

Apelācijas sūdzībā vienlaikus izteikti savstarpēji izslēdzoši lūgumi izspriest lietu pēc būtības un spriedumu atcelt.

Ar Civilprocesa likuma 427.pantu noteikti gadījumi, kad pirmās instances tiesas spriedums atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, panta pirmajā daļā tie noteikti, *ja apelācijas instances tiesa konstatē, ka:*

1) tiesa lietu izskatījusi nelikumīgā sastāvā;

2) tiesa lietu izskatījusi, pārkāpjot procesuālo tiesību normas, kas nosaka pienākumu paziņot lietas dalībniekiem par tiesas sēdes laiku un vietu;

3) pārkāptas procesuālo tiesību normas par tiesvedības valodu;

4) tiesas spriedums piešķir tiesības vai uzliek pienākumus personai, kura nav pieaicināta lietā kā lietas dalībnieks;

5) lietā nav tiesas sēdes protokola vai tiesas sprieduma.

Saskaņā ar panta otro daļu, *apelācijas instances tiesa, atzīstot par pamatotu apelācijas sūdzību par tiesas spriedumu daļā, ar kuru tiesvedība lietā izbeigta vai prasība atstāta bez izskatīšanas, atceļ pirmās instances spriedumu šajā daļā un lietu nosūta izskatīšanai pirmās instances tiesā.*

Lietā nav konstatējami Civilprocesa likuma 427.panta priekšnoteikumi tiesas sprieduma atcelšanai, līdz ar to apelācijas instances tiesai ir pienākums izskatīt lietu pēc būtības.

[9.2] Apelācijas sūdzībā spriedums tiek pārsūdzēts pilnībā, taču netiek apstrīdēti šādi pirmās instances tiesas lietā nodibinātie fakti.

No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs/, kadastra numurs /numurs B/, redzams, ka atbildētāja īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr./numurs/ daudzdzīvokļu mājā /adrese/, reģistrētas 2013.gada 28.novembrī, pamatojoties uz 2013.gada 15.novembra mantojuma apliecību par tiesībām uz mantojumu pēc likuma, un izbeigušās ar 2021.gada 20.augusta vienošanos, kas reģistrēta zemesgrāmatā 2021.gada 18.oktobrī.

Saskaņā ar 2016.gada 8.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-16-418-lī SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja /adrese/.

2014.gada 24.janvārī starp pusēm noslēgts dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums Nr. 6-13/521.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma 5.5.punktā puses pielīgušas, ka maksas par dzīvojamās mājas uzturēšanu un apsaimniekošanu, un komunālo maksājumu kavējumu gadījumos par katru nokavēto dienu maksājams līgumsods 0,1 % apmērā no kavētā maksājuma summas.

Parāds aprēķināts par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam 3 440,30 EUR apmērā.

Līgumsoda piedziņa tiek prasīta 224,54 EUR par periodu no 2018.gada 1.februāra līdz 2020.gada 31.martam.

Prasība pret atbildētāju kā dzīvokļa mantinieku ir celta termiņā, jo [..] dzīvokļu īpašnieku kopības prasījumiem pret dzīvokļu īpašnieku, tostarp gadījumos, kad tos īsteno dzīvojamās mājas pārvaldnieks kā kopības pilnvarnieks, piemērojams vispārīgais desmit gadu noilgums, ja vien dzīvokļa īpašnieks nav komersants. [..] (sk. *Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2019.gada 12.decembra spriedumā lietā Nr.C31346614, SKC-109/2019*).

Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 10.novembra spriedums lietā Nr.C33505515 attiecas uz citu laika periodu un parāda veidošanās pamatojumam norādīti atšķirīgi apstākļi.

No 2013.gada 10.oktobra ūdens skaitītāju apmaiņas akta izriet, ka uzstādīti skaitītāji Nr.98172599 KADEN ar rādījumu 111,5 un Nr.13743095 ABB ar rādījumu 422,5.

No zvērinātas tiesu izpildītājas Katrīnas Baltalksnes 2016.gada 6.oktobra akta par fakta fiksēšanu izriet, ka /adrese/, fiksēti ūdens skaitītāju rādījumi Nr.98172599 - 0223,5 un Nr.13743095 - 0482,499.

Minētie fakti saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesai nav jāpārbauda, jo apelācijas sūdzībā tie netiek apstrīdēti.

[9.3] Atsaucoties uz Civillikuma 1402.pantu par saistību tiesības rašanās pamatu, 1587.pantu par tiesīgi noslēgta darījuma saistošo spēku; Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1.-5.punktu par dzīvokļa īpašnieka pienākumu piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus, norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piem. apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana), maksāt uz dzīvokļa īpašumu attiecinātos nodokļus un nomas maksu par zemes lietošanu, ja māja atrodas uz citai personai piederošas zemes; Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmo un otro daļu, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa domājamās daļas apmēram sedz izdevumus obligāti veicamo mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai un atlīdzību pārvaldniekam par mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta pārvaldīšanas līgumā; Civillikuma 863. un 864.pantu par nastām un izdevumiem; Civillikuma 1084.pantu un Būvniecības likuma 21.panta ceturto daļu par būves īpašnieka pienākumu uzturēt būvi pienācīgā stāvoklī; Civillikuma 1828.pantu par izpildījuma termiņu; Civillikuma 1838.pantu par pienākumu pierādīt samaksas faktu; Civillikuma 1753.panta procentu definīciju, 1756.pantā noteikto pamatu pienākumam maksāt procentus un 1765.pantā noteiktajam par procentu apmēru; Civillikuma 1652.panta 3.punktu par parādnieka nokavējumu; Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbībām un 10.panta trešo daļu par dzīvokļa īpašnieka pienākumu nodrošināt pārvaldīšanas uzdevuma izpildei nepieciešamo finansējumu; Ministru kabineta 2017.gada 11.jūlija noteikumiem Nr.408 "Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi", pirmās instances tiesa prasību apmierināja, atzīstot, ka atbildētājs nav pildījis likumā un līgumā noteikto pienākumu norēķināties par saņemtajiem

apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem, un nav pamata apšaubīt prasītājas parāda summas aprēķinu.

Civillietu tiesas kolēģija pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt*.

[9.4] Apelācijas sūdzībā /pers. D/ spriedumu pārsūdz pilnā apmērā, tomēr motivēti iebildumi pret spriedumu tiek izteikti vienīgi attiecībā uz prasītājas aprēķinātiem izdevumiem par izlietoto silto un auksto ūdeni, apgalvojot, ka prasībai pievienotais piedzenamās summas aprēķins nav pierādīts un rēķinā norādītais izlietotā ūdens daudzums nav patiess, jo neatbilst atbildētāja tiesā iesniegtajiem pierādījumiem, ka dzīvoklī bija uzstādīti verificēti ūdens patēriņa skaitītāji.

Kā atzīts šā sprieduma 9.2.punktā, atbildētājs lietā ir iesniedzis pierādījumus, ka 2013.gada 10.oktobrī sastādīts ūdens skaitītāju apmaiņas akts un 2016.gada 6.oktobrī zvērināta tiesu izpildītāja Katrīna Baltalksne sastādīja aktu par fakta fiksēšanu, kuros attiecīgajos datumos norādīti ūdens skaitītāju rādījumi atbildētājam tolaik piederošajā dzīvoklī (*lietas 77.-80.lapa*).

Prasītāja norāda, ka dzīvokļa ūdens patēriņa skaitītāju rādījumi nav ņemti vērā no 2014.gada 1.februāra, jo to verifikācijas termiņš beidzās 2013.gada 15.oktobrī, bet ūdens patēriņa skaitītāju maiņas aktus atbildētājs prasītājai iesniedza tikai 2016.gada 22.decembrī, ko apstiprina SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" zīmogs uz 2013.gada 10.oktobra ūdens skaitītāju apmaiņas akta par tā saņemšanu (*lietas 131.lapa*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Ievērojot minēto normu, prasītāja ir pierādījusi savu apgalvojumu, ka /pers. D/ nav savlaicīgi to informējis par ūdens skaitītāju apmaiņu, savukārt atbildētājs tiesā nav iesniedzis pierādījumus par pretējo, proti, ka būtu paziņojis apsaimniekotājai par 2013.gada 10.oktobrī notikušo ūdens skaitītāju apmaiņu pirms 2016.gada 22.decembra.

Lietā iesniegts atbildētāja 2016.gada 3.novembrī elektroniski parakstīts prasītājai adresēts iesniegums, ko tā saņēmusi 2016.gada 4.novembrī, kurā /pers. D/ prasītāju informē, ka līdz 2016.gada 6.oktobrim viņam nebija iespēju iesniegt ūdens skaitītāju rādījumus, jo viņš dzīvoklī netiek ielaists (*lietas 89.lapa*). Iesniegumā norādīts, ka tā pielikumā ir akts par rakstveida pierādījumu nodrošināšanu. Līdz ar to arī šis iesniegums nepierāda ūdens patēriņa skaitītāju maiņas akta iesniegšanu prasītājai, bet tikai izskaidro situāciju, ka atbildētājam ir apgrūtināta iespēja iekļūt savā īpašumā un tāpēc tiek lūgta iespēja vienoties par ūdens patēriņa pārrēķinu.

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2016.gada 2.decembra atbildē uz 2016.gada 4.novembra iesniegumu ir atbildētājam izskaidrojusi, ka tieši dzīvokļa īpašnieka pienākums ir sekot līdzi savā īpašumā uzstādīto ūdens patēriņa skaitītāju derīguma termiņam, veikt to savlaicīgu nomaiņu un informēt par to pārvaldnieku, iesniedzot reģistrēšanai atbilstošus dokumentus (*lietas 125.-126.lapa*). Vienlaicīgi atbildētājam atgādināts, ka līdz pat atbildes sastādīšanas brīdim par dzīvoklī veikto ūdens patēriņa skaitītāju nomaiņu saistītā dokumentācija nav iesniegta un nav reģistrēta sabiedrības datu bāzē.

[9.5] Saskaņā ar 2008.gada 9.decembra MK noteikumu Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu" (turpmāk – Noteikumi Nr.1013) redakciju, kas bija spēkā parāda rašanās laikā līdz 2019.gada 22.novembrim, 19.punktu, *ja veidojas starpība starp mājas kopējā ūdens skaitītāja rādījumu un dzīvokļu īpašumos ar skaitītājiem noteikto ūdens patēriņu, ieskaitot arī avārijās un remontā nopludināto ūdens daudzumu (turpmāk – ūdens patēriņa starpība), tiek veikts ūdens patēriņa pārrēķins. Dzīvokļa īpašnieks ūdens patēriņa starpību sedz atbilstoši atsevišķo īpašumu skaitam.*

Noteikumu Nr.1013 19.[1] punkts noteic, ka *šo noteikumu 19.punktā minēto ūdens patēriņa starpības sadales kārtību nepiemēro, bet ūdens patēriņa starpību sadala atbilstoši atsevišķo īpašumu skaitam starp šādiem dzīvokļu īpašniekiem (ja tādi ir dzīvojamā mājā): 2. kuru atsevišķajos īpašumos ūdens patēriņa skaitītāji nav uzstādīti.*

Pamatots ir prasītājas norādītais, ka Noteikumos Nr.1013 paredzētais regulējums par ūdens patēriņa starpības maksājumu veikšanu, ja dzīvokļa īpašnieks nav verificējis skaitītāju, akceptēts Senāta judikatūrā *(*sk. *piemēram, Senāta 2019.gada 24.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-210/2019 (C30682816), 2020.gada 3.marta spriedums lietā Nr.SKC-69/2020 (C12282515), 2020.gada 18.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-761/2020 (C30468618).*

Atbildētāja atsauce uz Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 23.maija spriedumā lietā Nr. SKC – 250/2012 norādīto, ka nav pamatoti ūdens patēriņa starpību uzlikt par pienākumu segt kopīpašniekiem, ja nav pierādīts, kas tieši šādu ūdens zudumu izsauc, izskatāmajā lietā nav pamatota, jo abās lietās ir atšķirīgi faktiskie un tiesiskie apstākļi. Atbildētāja norādītajā lietā strīds bija par mājas dzīvokļu īpašnieku pienākumu segt ūdens patēriņa starpību 20 % apmērā no patēriņa, pie kam strīdus periods bija pirms Noteikumu Nr.1013 pieņemšanas.

[9.6] No lietas materiāliem redzams, ka katrā atbildētājam piestādītajā rēķinā par pakalpojumiem ir norādīta informācija par mājas kopējā ūdens patēriņa starpību, kam viņam kā dzīvokļa īpašniekam, rīkojoties ar pienācīgu rūpību kā krietnam saimniekam, bija pienākums pievērst uzmanību. Līdz ar to atbildētājam bija iespējams savlaicīgi veikt darbības, lai ūdens patēriņš dzīvoklī tiktu aprēķināts atbilstoši ūdens skaitītāju rādījumiem, proti, iesniegt apsaimniekotājai dokumentus par dzīvoklī veikto ūdens patēriņa skaitītāju nomaiņu.

Pamatoti ir prasītājas iebildumi, ka spēkā esošie normatīvie akti neparedz tai tiesības pieņemt vienpersonisku lēmumu un mainīt (samazināt) kādam dzīvokļa īpašniekam rēķinu, pārrēķina starpību kompensējot tādā veidā, ka rēķini tiek palielināti citiem dzīvokļu īpašniekiem. Tiesības mainīt pakalpojuma rēķina procentuālo apmēru starp dzīvokļa īpašumiem, atbilstoši dzīvojamajai mājai saņemtajam pakalpojumam, ir dzīvokļu īpašnieku kopībai. Pārrēķins ir iespējams tikai tādā gadījumā, ja dzīvojamās mājas kopīpašnieki pieņems lēmumu, ar kuru pārējie dzīvokļu īpašnieki piekritīs apmaksāt starpību, kas radīsies pārrēķina rezultātā.

Tā kā atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka par savlaicīgu verifikācijas veikšanu ir informējis apsaimniekotāju, prasītājas ūdens patēriņa aprēķinu nav pamata apšaubīt, jo tas atbilst tolaik spēkā esošajai Noteikumu Nr.1013 redakcijai.

[9.7] Ievērojot minēto, ir atzīstams, ka prasītāja rīkojās saskaņā ar tiesību normām, t.sk., Noteikumiem Nr.1013, aprēķinot ūdens patēriņa starpību.

Atbildētājam ir izveidojies apsaimniekošanas un komunālo maksājumu parāds par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam 3 440,30 EUR apmērā, ko pamato prasībai pievienotajos rēķinos sniegtā informācija. Līdz ar to atzīstams, ka atbildētājs nepildīja savu pienākumu norēķināties par dzīvokļa īpašuma apsaimniekošanu, komunālajiem pakalpojumiem un uzkrājumiem, tāpēc atbildētāja iebildumi pret prasības summas aprēķinu un apmēru nav pamatoti.

[10] Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atbilst lietā iesniegtajiem pierādījumiem un tiesību normām, tiesa lietas

apstākļus ir novērtējusi vispusīgi un objektīvi, un prasību pamatoti apmierinājusi, atzīstot, ka atbildētājam kā daudzdzīvokļu mājas dzīvokļa īpašniekam ir saistošs Dzīvokļa īpašuma likumā noteiktais pienākums norēķināties par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem, un saņemtajiem pakalpojumiem, un prasītāja ūdens patēriņa aprēķinus veikusi atbilstoši tiesību normām. Līdz ar to apelācijas sūdzībā minētie argumenti neguva apstiprinājumu un nav pamats prasību noraidīt.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa noteic, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*.

No lietas materiāliem redzams, ka, ceļot prasību, prasītāja samaksāja valsts nodevu 381,23 EUR (346,31 + 34,92) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR, kopā 386,60 EUR (381,23 + 5,37) (*lietas 8.-10.lapa*), kas piedzenami no atbildētāja prasītājas labā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5. un 7.punktam un VAS "Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu, un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu lietā ir samaksāti pietiekošā apmērā, un to papildus piedziņai nav pamata.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, *taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot to apmēru (..).*

Tādējādi tiesai pašai (*ex officio*) neatkarīgi no prasītāja prasījuma jānoteic prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad parādnieka mantu pārdod izsolē, saņemt procentus no tiesas piespriestās maksājuma summas uz likuma pamata (Civillikuma 1759.pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā. (sk. *Senāta 2007.gada 4.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-87/2007, 2010.gada 13.oktobra lēmumu lietā Nr.SPC-166/2010*).

Šos procentus aprēķina tiesu izpildītājs, kurš nolēmumu izpilda (Civilprocesa likuma 631.panta pirmā daļa).

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus – 6 % no simta gadā, no tiesas piespriestās maksājuma summas.

Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu, procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām (sk. *2016.gada 29.janvāra lēmumu lietā Nr.SKC-1331/2016)* likumiskie procenti, tiesības uz kuriemnorādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, aprēķināmipar sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku pēc sprieduma labprātīgāsizpildes termiņa beigām.

[13] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, [..] Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.*

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" prasību pret /pers. D/ par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu **apmierināt.**

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, labā parādu par laiku no 2016.gada 1.janvāra līdz 2021.gada 31.maijam par pārvaldīšanas darbībām 1 102,35 EUR (viens tūkstotis viens sims divi *euro* 35 centi), par mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem (komunālie pakalpojumi) 1 987,36 EUR (viens tūkstotis deviņi simti astoņdesmit septiņi *euro* 36 centi), par avārijas remontdarbiem 3,42 EUR (trīs *euro* 42 centi), par maksājumiem dzīvokļu īpašnieku kopības uzkrājumu fondā 347,17 EUR (trīs simti četrdesmit septiņi *euro* 17 centi), līgumsodu par laiku no 2018.gada 1.februāra līdz 2020.gada 31.martam 224,54 EUR (divi simti divdesmit četri *euro* 54 centi) un tiesas izdevumus 386,60 EUR (trīs simti astoņdesmit seši *euro* 60 centi).

Noteikt, ka piedzītās summas samaksa veicama SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, kontos šādās kredītiestādēs:

- AS "Citadele banka", konta Nr. /konta numurs/;
- Luminor Bank AS, konta Nr. /konta numurs/;
- AS SEB banka, konta Nr. /konta numurs/;
- "Swedbank" AS, konta Nr. /konta numurs/.

Noteikt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, tiesības saņemt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6 % (seši procenti) no simta gadā no piespriestā nesamaksātā parāda par laiku no nākamās dienas pēc sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa izbeigšanās līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Senātā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 EUR apmērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas, reģistrācijas Nr. 90000068892, Valsts kases kontā Nr. LV83TREL8280010000000.

Tiesnese referente Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Tiesnese I.Ramane

Tiesnese S.Krūmiņa